

κολοκύθι 'ς τὸ πλάι του) αὐτόθ. "Επεσεν σὸ γιάν' ἀπάν' (ἔπεσε 'ς τὸ πλάγι) Χαλδ. "Ερθεν σὸ γιάνι μ' καικά (ἦρθε πλάι μου, κοντά μου) Κοτύωρ. Χαλδ. Τὸ καικι ἔρθεν σὸ γιάν' (ἔξέκλινε, ἔγειρε) αὐτόθ. "Επλωσεν ἄτον ἀνάσκελα σὸ γιάν' (τὸν ἐξάπλωσεν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους) Χαλδ. "Εξ κουπέε 'ς τὸ 'ναν ντοῦ γιάν' τῷ 'εξ κουπέε 'ς τ' ἄλλου ντοῦ γιάν' (κουπέε = κουπέδες = κουμπέδες = θόλοι, τροῦλλοι) Μισθ. 'Απὸ τὰ δυὸ γιάνια (ἀπὸ τὰς δύο πλευρὰς) αὐτόθ. Σύνταχ κλώσ' λίου σὰ γιάνια (πρῶτα γύρισε 'ς τὰ πλάγια) αὐτόθ. Μὴ ρανῆς σὰ γιάν'τα σ', πέφτεις καὶ ψοφῆς (μὴ κοιτάζεις γύρω σου...) αὐτόθ. β) Τόπος, μέρος Καππ. (Μισθ.): Πῆι σ' ἔνα γιάν'. 2) Μάλλινος λεπτὸς τάπητος χρησιμοποιοῦμενος πρὸς ἐπένδυσιν, ἐπικάλυψιν τοίχων, ἀνακλίντρων κλπ. Θράκ. (Σαρεκκλ.)—Π. Παπαχριστοδ., Χαμέν. κόσμ., 81: Καθισμένοι μέσα 'ς τὴ ζεστασιά 'ς τὸ στολισμένο μεγάλο δωμάτιο ἀπὸ τὰ χαλιά καὶ τὰ γιάνια τῆς κυρᾶ—Αννας Π. Παπαχριστοδ., ἐνθ' ἄν.

γιάνια ἐπίρρ. Πόντ. (Τραπ.)

'Εκ τοῦ οὐσ. γιάνι. 'Η κατάλ. κατὰ τ' ἄλλα εἰς -α ἐπίρρ., ὡς δίπλα, ὀρθία, πλάγια κ.ά.

Πλαγίως, μετὰ τὸ πλευρόν: Γιάνια κεῖται τὸ καλάθ'. Ντὸ τερεῖς με γιάνια γιάνια; (λοζᾶ λοζᾶ). "Επесе γιάνια καὶ κοιμάται.

γιανίζω Πόντ. (Σαντ. Σταυρ.)

'Εκ τοῦ οὐσ. γιάνι.

Παρεκκλίνω πλαγίως: 'Εγιάτζα κι ἀπάν-ι-μ' 'κ' ἐντῶκεν (παρεξέκλινε πλαγίως καὶ δὲν με ἤγγισε). Πβ. γιαν-λαεύω.

γιανίκαρος ὁ, Πόντ. (Τραπ.) γιανίκαρος Καππ. (Σινασσ.) Πόντ. ('Ιμερ. Χαλδ. κ.ά.) 'ανίκαρος Καππ. (Σινασσ.) Ποντ. (Κερασ. Χαλδ.) 'ανίκαρος Ποντ. (Κερασ.)

'Αγνώστου ἐτύμου.

1) Εἶδος θανατηφόρου νόσου, κατὰ τὴν ὁποίαν μέρος τοῦ σώματος μαυρίζει, ἴσως ἡ πανώλης Καππ. (Σινασσ.) Πόντ. (Κερασ. Τραπ. κ.ά.): Νὰ τρώῃ σε ὁ γουρζουλᾶς κι ὁ μαῦρον ὁ γιανίκαρος! (γουρζουλᾶς = προσωποποιήσις τῆς πανώλους, ἡ ὁποία τρέπει εἰς φυγὴν τοὺς ἀνθρώπους, περιερχομένη τὰ χωρία με «νταούλια» καὶ «ζουρνᾶδες», κατὰ τὴν λαϊκὴν πίστιν ἀρὰ) Τραπ. 'Ανίκαρος ἀπέσ'-ι-σ'! (=μέσα σου ἀρὰ συνών. μετὰ τὴν προηγουμ.) Κερασ. 'Ανίκαρος νὰ παίρη σε! (ἀρὰ συνών. μετὰ τὴν προηγουμ.) αὐτόθ. 2) "Ελκος τοῦ στομάχου 'Ιμερ.

γιανίσκω Α. Ρουμελ. (Καρ. Φιλιππούπ.) Θράκ. (Βιζ. 'Επιβάτ. Λαγοθῆρ. Μέτρ. Σαμακόβ. Σαρεκκλ. Σηλυβρ. Σκοπ. Τσακίλ. κ.ά.) Βιθυν. ('Απολλων.) Καππ. ('Αραβάν. Σίλατ. Σινασσ. Φάρασ.) Κύπρ. (Μεσαρ. κ.ά.) Λυκαον. (Σίλ.) Προπ. ('Αρτάκ. Μαρμαρ. Πάνορμ.) κ.ά. γιανίσκου Θράκ. ('Αδριανούπ. Αἰν. Μαρών. Πυργ.) Μακεδ. ('Ασσηρ. Δρυμ. Νέο Σούλ.) γιανίθκω Καππ. ('Αραβάν.) Τσακων. (Χαβουτσ.) γιανίσκου Μακεδ. (Καστορ.) γιανίσκω Θράκ. (Μέτρ.) Μέσ. γιανίθκωμαι Καππ. ('Αραβάν.)

'Εκ τοῦ θέμ. τοῦ ἄορ. ἔγιανω τοῦ ρ. γιάνω καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ίσκω, περὶ τῆς ὁπ. βλ. Γ. Χατζιδ. ΜΝΕ 1,299-300. 'Ο σχηματισμὸς ἤδη Βυζαντ.: Δουκάγγ. (λ. γιάνειν) «ἰατρεύει ἤγουν γιανίσκει. 'Ιατροῦσιν, γιανίσκουσιν». 'Ο τύπ. γιανίσκω ἐκ συμφύρ. τῶν συνων. ρ. γιάνω καὶ γιανίσκω. 'Ο τύπ. γιανί-

σκωμαι κατὰ τὸ συνών. μέσ. γιαντρεύομαι, περὶ τοῦ ὁπ. βλ. γιαντρεύω.

1) Μετβ., ἰατρεύω, θεραπεύω τινὰ Βιθυν. ('Απολλων.) Θράκ. (Αἰν. Πύργ. Σαρεκκλ.) Καππ. ('Αραβάν. Σίλατ. Σινασσ. Φάρασ.) Κύπρ. Λυκαον. (Σίλ.) Μακεδ. ('Ασσηρ. Καστορ.) Προπ. ('Αρτάκ. Πάνορμ.) κ.ά.: Καλὸς γιαντρός! Γιανίσκει τῆλ-λέπραμ τζαὶ οὐλ-λες τὲς ἀρρώσκειες Κύπρ. Οὐλ-λοι οἱ αἰοὶ νὰ 'ρτουν, 'ἐν τὸν γιανίσκουν αὐτόθ. 'Σ τὴ μνήμη του ἔκανε θάματα πολλά, γιανίσκει τὸ γόσμο (ἐνν. ὁ ἄγιος 'Ιωάννης, μετὰ τὸ ἀγίασμά του) 'Απολλων. 2) 'Αμτβ., ἰατρεύομαι, θεραπεύομαι Α. Ρουμελ. (Καρ. Φιλιππούπ.) Θράκ. (Αἰν. Βιζ. 'Επιβάτ. Λαγοθῆρ. Μαρών. Μέτρ. Πέργ. Σαμακόβ. Σαρεκκλ. Σηλυβρ. Σκοπ. Τσακίλ. κ.ά.) Μακεδ. ('Ασσηρ. Καστορ. Χαλκιδ.) Προπ. ('Αρτάκ. Μαρμαρ. Πάνορμ.) Τσακων. (Χαβουτσ.) κ.ά.: Αὐτός, ὅπου κατάντησε, δὲ γιανίσκ' πιὰ Μαρών. "Οταν κόψης τὸ δάχτυλο, βάζεις ἓνα παννάκι με λίγο σπαθόλαδο καὶ γιανίσκει (σπαθόλαδο = σπαθόχορτον, τὸ ὁποῖον ἀφοῦ τὸ ἐβάπτισαν ἐντὸς ὑαλίνου δοχείου περιέχοντος ἔλαιον ἐπωμάτισαν τὸ δοχεῖον καὶ τὸ ἐξέθεσαν εἰς τὸν ἥλιον) Σαρεκκλ. "Αρκεψε τώρα νὰ γιανίσκ' Τσακίλ. Κά-νουμ' τὸν ἀρρωστο ἀρρωστικὸ καὶ γιανίσκει (παρασκευάζο-μεν καὶ δίδομεν εἰς τὸν ἀσθενῆ φάρμακον, γιαντρίκ, καὶ γίνεται καλά, θεραπεύεται) Σκοπ. "Οδε γ-ῆπινε ὁ ἀρρω-στος 'π' αὐτὸ τὸ ζουμί, γιανίσκει αὐτόθ. Τὸ πατημένο παιδί οὔτε γιανίσκ' οὔτε πεθαί'ν Σηλυβρ. "Οποιος εἶχε θέρημη πλενόταν καὶ ἄφινε ἓνα κουρέλι (εἰς τὸ ἀγίασμα τοῦ ἁγίου 'Ιωάννου) καὶ γιανίσκει Λαγοθῆρ. "Αν εἶχαμε θερμασά, πη-γαίναμε 'ς τὸν "Αι-Γιάννη καὶ περιχιοῦμαστε με ἀγίασμα καὶ γιανίσαμε (θερμασά = ἐλονοσία) Μέτρ. "Οταν ἔφεραν πιασμένοι (εἰς τὸ ἀγίασμα τοῦ ἁγίου 'Ιωάννου), ἄμα καθ' ἕνα σαράντα μέρες, γιανίσκουν αὐτόθ. "Ο,τι εἶχαν τὰ παιδιὰ, ἦδα ἢ θεωρίαν τοὺς χαλασμένη, πῆαιναν τὴν αὐγὴ καὶ γιανίσκανε Μαρμαρ. Τούτ' ἢ ἀρρώσκια πῶδε 'ἐγ- γιανίσκει ποτ-τέ της Κύπρ. Τῶαὶ νὰ πῆς πὼς ἄμ-μέφ-φᾶης γάλαν τῆς λιοντάρας, 'ἐγ-γιανίσκεις Κύπρ. (Μεσαρ.) Δὲ γιανίθκα ἂ πληγὰ (δὲν θεραπεύεται ἡ πληγὴ (Χαβουτσ.) || 'Η κακία πληγὴ γιανί-σκει, μὰ ὁ κακὸς ὁ λόγος 'πεμ'νίσκει (=ἀπομένει ἡ γενομένη προσβολὴ οὐδέποτε ἐξαλείφεται) Βιζ. || "Ασμ.

"Εβραζα καὶ κρονίσκα καὶ κάποτε πεθάνισκα

ὑστερα πάλε γιάνισκα, γιὰ κείνην ἐπελ-λάνισκα

(ἐπελ-λάνισκα = ἐτρελλαινόμουν) Κύπρ.

Μπαίν-νονγ-γιατροί, φκαίν-νονγ-γιατροί τζαὶ πάλε

'ἐγ-γιανίσκει

αὐτόθ.

'Αλλοίμονον, οἱ ὁμορφες νὰ μὲν ἐπεθανίσκαν,

νά 'ταν ποὺ ν'ἀρρωστούσασιν τζαὶ πάλε νὰ γιανίσκαν

αὐτόθ.

Τότι, Θύμιου μ', γιαντρεύσι, τότι, Θύμιου μ', γιανίσκεις Χαλκιδ.

γιαντίσσω ἡ, Ν. 'Εστ. 22 (1937), 1655

Θηλ. ἀμάρτ. οὐσ. γιανίτης, καὶ τοῦτο ἀπὸ τὸ ρ. γιάνω, κατὰ τὸ κομπογιανίτης-κομπογια-νίτισσα.

Πρακτικὴ ἰατρός: Πῆγε σὲ μὰ σοφὴ γιαντίσσω, πῆγε καὶ 'ς τ' ἄγια νερά, μὰ τίποτα!

γιανλάεμαν τό, Πόντ. (Τραπ.)

'Εκ τοῦ ρ. γιανλαεύω.

'Η πρὸς τὰ πλάγια κλίσις.

